

Klima- og miljødepartementet
v. postmottak@kld.dep.no

28. november 2017

SUPPLERENDE KOMMENTARER TIL KLAGE PÅ VEDTAK OM KVOTE FOR JAKT PÅ ULV UTENFOR YNGLENDE REVIR I REGION 4 OG 5 I 2017/2018

Vi viser til brev fra Klima- og miljødepartementet med invitasjon til å supplere tidligere kommentarer i klagesaken om lisensjakt utenfor ynglende revir i region 4 og 5. Departementet vurderer å treffe et nytt kvotevedtak der det klargjøres for departementets syn på Tingrettens konklusjon om at det opprinnelige vedtaket inneholdt feil rettsanvendelse og saksbehandlingsfeil.

Naturvernforbundet, NOAH – for dyrs rettigheter, og Foreningen Våre Rovdyr har følgende supplerende kommentarer:

Organisasjonene mener det er problematisk at KLD nå vurderer å fatte et nytt kvotevedtak utenfor ynglende revir. KLD har ikke blitt forelagt noe nytt beslutningsgrunnlag siden Tingretten nådde sin kjennelse i forrige uke, og et nytt kvotevedtak vil dermed fortsatt være basert på politiske mål snarere enn faglig kunnskap. Retten peker i sin kjennelse på at hva som vil true bestandens overlevelse er et naturvitenskapelig vurderingsspørsmål. Noen slik naturvitenskapelig analyse er imidlertid aldri gjennomført for den norske bestanden. Departementet vet altså fortsatt ikke hva som vil utgjøre en levedyktig bestand av ulv i Norge, og forslaget fra KLD framstår derfor som en strategi for å omgå rettens kjennelse, snarere enn et oppriktig forsøk på å oppfylle rettens krav.

Levedyktighet og bærekraftig forvaltning av ulven i Norge.

Organisasjonene vil starte med å understreke at vurderingen av bestandens overlevelse må være basert på *den norske bestandens* status på den norske rødlisten for truede arter. Dette er nå fastslått i Høyesteretts dom fra 1. september 2016 (HR-2016-1857-A). Uttalelsene i Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) side 388 og Borgarting lagmannsretts dom 16. januar 2008 (LB-2007-14564) kan ikke føre til et resultat i strid med Høyesteretts dom. At ansvaret for bestandens overlevelse i realiteten skal bæres av Sverige alene, er åpenbart en uriktig forståelse av nevnte kilder og i direkte strid med Grunnloven, naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen.

Både Sverige og Norge har politisk vedtatte, nasjonale bestandsmål for ulv som er fastsatt av hhv. Riksdagen og Stortinget. Det finnes imidlertid ikke noe overordnet felles bestandsmål for totalbestanden i de to landene. Det svenske bestandsmålet ble fastsatt på bakgrunn av forskningsbaserte faglige utredninger av blant annet det skandinaviske ulveforskningsprosjektet SKANDULV. Det har aldri blitt foretatt noen tilsvarende fagbiologisk utredning om levedyktighet eller begrepet bærekraftig forvaltning av den norske bestanden i forkant av fastsettelsen av norske bestandsmål, verken i 1997, 2004 eller i 2016. Man vet altså ikke hvor mange ulv som må til for at man skal ha en levedyktig ulvebestand i Norge. Dagens

bestandsmål for ulv er med andre ord et rent politisk bestemt mål som verken er basert på kunnskap om ulvens biologi, bærekraft eller levedyktighet i Norge.

Norge har et selvstendig ansvar gjennom nasjonal lovgivning og internasjonale konvensjoner til å opprettholde en levedyktig bestand av ulv. Så lenge det ikke foreligger noen avtale om felles forvaltning av den sørskandinaviske bestanden av ulv med Sverige kan ikke Norge lene seg på svensk forvaltning slik det gjøres i praksis i dag, og således prøve å unngå å ta sin del av ansvaret for bevaring og langsiktig levedyktighet av ulven i Skandinavia.

Oslo Tingrett har kommet fram til at det i det nå opphevede kvotevedtaket forelå rettsanvendelsesfeil og saksbehandlingsfeil knyttet til vilkåret i naturmangfoldloven § 18 om at uttaket ikke skulle true bestandens overlevelse, da vilkåret ikke var tilstrekkelig drøftet av verken roviltnemndene i region 4 og 5, Miljødirektoratet eller KLD. Retten påpeker også at bestandsmålet for ulv er politisk bestemt, og at det ikke foreligger en klar kobling mellom Stortingets bestandsmål og lovens vilkår. Når KLD nå vurderer å fatte nytt kvotevedtak utenfor ynglende revir i region 4 og 5, uten at det foreligger en fagbiologisk utredning om hva det innebærer å ha en levedyktig ulvebestand i Norge, kan ikke organisasjonene se at noe er endret fra situasjonen var før Tingrettens kjennelse. Så lenge KLD ikke vet hvor mange ulv man må ha i Norge for å ha en levedyktig og livskraftig bestand, kan departementet heller ikke vurdere hvorvidt et uttak truer bestandens overlevelse. Det at KLD nå likevel vurderer å fatte nytt kvotevedtak, framstår derfor mer som en strategi for å forsøke å omgå rettens kjennelse, enn et oppriktig forsøk på å oppfylle rettens krav.

Vi vil også påpeke at Oslo Tingrett konkluderte med at det ikke var nødvendig å vurdere de øvrige anførselene fra saksøkeren, da retten fant hovedkravet sannsynliggjort på det grunnlag at KLDs vedtak ikke inneholdt en materiell naturvitenskapelig vurdering om sammenhengen mellom bestandsmål og ulvebestandens overlevelse. Men dette betyr ikke at de andre anførselene ikke kunne ført til at vedtaket var ugyldig også med andre begrunnelser. Vedtakets gyldighet er omstridt også på grunnlag av at formålet kan nås på andre måter, dvs. at det finnes andre tilfredsstillende løsninger. Dette spørsmålet må også bli prøvet av retten.

Derfor mener vi at KLDs vurdering om å fatte et nytt vedtak om lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen, ikke er korrekt i det nåværende, og vi kan derfor ikke se meningen med å videre kommentere et mulig nytt vedtak om videre lisensfelling av ulv. Vi ser det som korrekt at dette først tas opp i hovedsøksmålet som blir fremmet av WWF i Oslo Tingrett.

Med vennlig hilsen

Arnodd Håpnes
Norges Naturvernforbund

Siri Martinsen
NOAH – for dyrs rettigheter

Ingvild Elise Ihle
Foreningen Våre Rovdyr